Nr. 5. Warszawa, dnia 21 Stycznia 1919 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 1 mk., „Dziennik Urzędowy" przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Pałac Brühlowski, pl. Saski Nr. 9.

TREŚĆ

I.

44.

Do Pana Jędrzeja Moraczewskiego,
Prezydenta Ministrów.

Przychylając się do przedstawionej Mi przez Pana prośby o dymisję i uznając słuszność przytoczonych w niej motywów, zwalniam Pana z urzędu Prezydenta Ministrów wraz z całym gabinetem, wyrażam zarówno Panu, jak i wszystkim ustępującym ministrom pełne uznanie za ofiarną pracę w przełomowej chwili utrwalenia podstaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie mianuję Prezydentem Ministrów pana Ignacego Paderewskiego, któremu zechce Pan przekazać czynności urzędowe.

Naczelnik Państwa:
(—) J. Piłsudski.
Prezydent Ministrów:
(—) J. Moraczewski.

Warszawa, dn. 16 stycznia 1919 r.

45.

Do Pana Ignacego Paderewskiego

w Warszawie.

Mianuję Pana Prezydentem Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej i powierzam Panu kierownictwo spraw zewnętrznych.

Jednocześnie na wniosek Pana powołuję na urzędy:

Ministra Spraw Wewnętrznych — p. Stanisława Wojciechowskiego.

Ministra Sprawiedliwości — p. Leona Supińskiego.

Ministra Przemysłu i Handlu — p. Kazimierza Hącia.

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych — p. Stanisława Janickiego.

Ministra Pracy i Opieki Społecznej — p. Jerzego Iwanowskiego.

Ministra Poczt i Telegrafów — p. Huberta Lindego.

Ministra Kultury i Sztuki — p. Zenona Przesmyckiego.

Ministra Robót Publicznych — p. Józefa Próchnika.

Kierownika Ministerjum Komunikacji — p. Juljana Eberhardta.

Ministra Skarbu — p. Józefa Englicha.

Ministra Aprowizacji — p. Antoniego Minkiewicza.

Ministra Zdrowia Publicznego — p. d-ra Tomasza Janiszewskiego.

Kierownictwo Spraw Wojskowych pozostawiam bez zmiany.
niem zwierzchnictwem p. pułkownik Wroczyński w Radzie Ministrów.

Decyzja co do powołania Ministra Wyznań Religijnych nastąpi później.

Warszawa, dn. 16 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

46.

DEKRET

w przedmiocie przepisów skarbowych dla obszarów Polski, które podlegały władzy b. cesarsko-niemieckiego naczelnego dowódcy na wschodzie.

Art. 1.

Przepisy skarbowe, obecnie obowiązujące na obszarze b. cesarsko-niemieckiego generał-gubernatorstwa Warszawskiego, rozciąga się niniejszem na obszary Polski, które podlegały władzy b. cesarsko-niemieckiego naczelnego dowódcy na wschodzie.

Art. 2.

Wykonanie tego dekretu i wydanie przepisów przechodnich porucza się Ministrowi Skarbu.

Naczelnik Państwa: (—) *J. Piłsudski.*
Prezydent Ministrów: (—) *J. Moraczewski.*
Kierownik Ministerstwa Skarbu (—) *Byrka.*
Dan w Warszawie, dnia 7 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr." z dn. 18.I 1919 r. Nr. 7, poz. 104.

47.

DEKRET

w przedmiocie opłat skarbowych od umów ubezpieczenia.

Na wniosek Rady Ministrów postanawiam, co następuje:

Art. 1.

1) Umowy ubezpieczenia, zawarte poza obszarem byłej okupacji niemieckiej, podlegają opłacie skarbowej

w wysokości, ustanowionej w pozycji 25 taryfy stemplowej, wprowadzonej rozporządzeniem ces.-niem. Generał-Gubernatora warszawskiego z 19 lipca 1916 r., Dz. Rozp. № 40 (poz. 127), gdy chodzi:

a) o ubezpieczenia osób — jeżeli w chwili podpisania wniosku ubezpieczyciela w przedmiocie zawarcia umowy ubezpieczenia (deklaracji) bądź ubezpieczyciel, bądź ubezpieczony, bądź uposażony ma zamieszkanie lub mieszkanie na obszarze byłej okupacji niemieckiej — albo:

b) o ubezpieczenia majątków — jeżeli w chwili podpisania wniosku ubezpieczony majątek znajduje się na obszarze byłej okupacji niemieckiej, albo ubezpieczyciel ma na tym obszarze zamieszkanie lub mieszkanie.

2) Opłata, określona w ust. 1, przypada nadto wówczas, jeżeli stan rzeczy, podany w ust. 1 pod lit. a) lub b), zaszedł po podpisaniu wniosku ubezpieczyciela. Jeżeli zmiana taka nastąpiła po zawarciu umowy ubezpieczenia, przyjmuje się, celem ustalenia wysokości opłaty, że umowa ubezpieczenia przyszła do skutku w chwili zajścia owej zmiany.

Art. 2.

Postanowienia art. 2—7 stosuje się we wszystkich przypadkach, w których ubezpieczający ma siedzibę poza obszarem byłej okupacji niemieckiej, a w których przypada opłata w myśl pozycji 25 taryfy stemplowej, wprowadzonej rozporządzeniem ces.-niem. Generał-Gubernatora warszawskiego z 19 lipca 1916 r., Dz. Rozp. № 40 (poz. 127), w szczególności także wówczas, gdy umowę ubezpieczenia zawarł na obszarze byłej okupacji niemieckiej w imieniu ubezpieczającego przedstawiciel jego, ustanowiony dla tego obszaru.

Art. 3.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są solidarnie:

1. ubezpieczający,

2. przedstawiciel ubezpieczającego (art. 2), jeżeli:

a) albo zawarł umowę ubezpieczenia w imieniu ubezpieczającego, albo:

b) pośredniczył przy zawarciu umowy w ten sposób, że wniosek ubezpieczyciela (deklarację) przesłał ubezpieczającemu, albo (w braku warunków, wymienionych pod a lub b),

c) wręczył ubezpieczycielowi polisę lub inny dokument, stwierdzający zawarcie umowy, lub

d) pobrał premję na podstawie umowy, określonej w art. 2, lub

e) wypłacił na podstawie takiej umowy sumę ubezpieczenia w całości lub częściowo;

3. ubezpieczyciel;

4. zastępca prawny lub pełnomocnik, współdziałający przy zawarciu umowy w imieniu ubezpieczyciela;

5. osoba, która przy zawarciu umowy asystowała ubezpieczycielowi z powodu, że ta jej asystencja była niezbędna w myśl przepisów prawa cywilnego.

Art. 4.

1) Przedstawiciel ubezpieczającego (art. 2) obowiązany jest prowadzić księgę opłat. Księga ta zawierać ma rubryki dla uwidocznienia:

1. pozycji,

2. daty zapisania do księgi,

3. znaku, umożliwiającego odszukanie odnośnej sprawy w księgach lub aktach przedstawiciela,

4. daty wniosku ubezpieczyciela (deklaracji),

5. daty wręczenia ubezpieczycielowi lub wysłania do niego polisy lub innego dokumentu, stwierdzającego zawarcie umowy,

6. daty pobrania premji po raz pierwszy,

7. daty wypłacenia sumy ubezpieczenia,

8. imienia i nazwiska lub firmy ubezpieczyciela,

9. wysokości premji rocznej,

10. czasu trwania ubezpieczenia,

11. sumy, stanowiącej podstawę wymiaru,

12. opłaty,

13. uwag.

2) W rubryce pierwszej z początkiem każdego roku kalendarzowego rozpoczyna się nowa numeracja.

3) Rubrykę 5, względnie 6, względnie 7 wypełnia się tylko w przypadkach, określonych w art. 3 pod lit. c), względnie d), względnie e).

4) Zapisanie umowy do księgi opłat nastąpić ma:

a) wrazie zawarcia umowy przez przedstawiciela (art. 3 lit. a): w ciągu dwóch tygodni od dnia zawarcia,

b) jeżeli przedstawiciel tylko pośredniczył przy zawarciu umowy (art. 3 lit. b): w ciągu miesiąca od dnia podpisania wniosku ubezpieczyciela, choćby do tego czasu została wystawiona polisa lub inny dokument, stwierdzający zawarcie umowy.

c) w przypadkach, wymienionych w art. 3 pod lit. c), d) lub e), w ciągu dwóch tygodni od zajścia zdarzeń, podanych w tych przepisach.

5) Ustęp 4 stosuje się analogicznie do zmiany, określonej w ust. 2 artykułu 1. Jeżeli przedstawiciel ubezpieczającego tylko pośredniczył przy przeprowadzeniu takiej zmiany w ten sposób, że ubezpieczającemu przesłał odnośny wniosek ubezpieczyciela, natenczas zapisanie do księgi opłat nastąpić ma w ciągu miesiąca od dnia podpisania tego wniosku.

6) Po upływie każdego miesiąca, w ciągu dni 15, należy wnieść do kasy państwowej sumę kwot, obliczonych w rubryce 12 księgi opłat za miesiąc odnośny. Równocześnie należy złożyć w kasie księgę opłat.

7) W przypadkach, określonych w art. 3 pod lit. a), b) i c), należy na polisie lub innym dokumencie, stwierdzającym zawarcie umowy, uwidocznić kwotę uiszczonej opłaty oraz pozycję księgi opłat.

8) Jeżeli w przypadkach, określonych w ust. 4 pod lit. b), ubezpieczający udowodni, że umowa, od której opłatę uiszczono, nie doszła do skutku, natenczas władza skarbowa zwróci opłatę. Prośba o zwrot ma być wniesiona do władzy skarbowej pierwszej instancji w ciągu 6 miesięcy od dnia zapisania do księgi opłat.

9) Jeżeli przedstawiciel ubezpieczającego upoważniony jest do zawarcia umów ubezpieczenia imieniem ubezpieczającego (art. 3 lit. a, i ust. 4 lit. a art. niniejszego), natenczas prócz księgi opłat prowadzić winien wykaz wniosków ubezpieczycieli.

Formularz tego wykazu obejmować ma rubryki na uwidocznienie:

1. pozycji,

2. daty zapisania do wykazu,

3. znaku, umożliwiającego odszukanie odnośnej sprawy w księgach lub aktach przedstawiciela,

4. imienia i nazwiska lub firmy ubezpieczyciela,

5. daty podpisania wniosku (deklaracji),

6. pozycji księgi opłat,

7. uwag.

10) Zapisanie do wykazu nastąpić ma w ciągu miesiąca od dnia podpisania wniosku ubezpieczyciela

w przedmiocie zawarcia lub zmiany umowy ubezpieczenia, wypełnienie rubryki 6 zaraz po zapisaniu umowy do księgi opłat (ust. 4 lit. a). Jeżeli umowa nie doszła do skutku, należy to uwidocznić w rubryce 7 i podać, z jakiego powodu umowy nie zawarto.

11) Jeżeli nie było współudziału przedstawiciela (ust. 2 art. 3), natenczas opłata ma być uiszczona wrazie przewiezienia polisy lub innego dokumentu, stwierdzającego zawarcie umowy, do obszaru byłej okupacji niemieckiej. Uiszczenie ma nastąpić w ciągu dwóch tygodni, przez naklejenie marek stemplowych i skasowanie ich przez władzę skarbową pierwszej instancji.

12) Przepisy artykułu niniejszego mogą być zmienione w drodze rozporządzenia.

Art. 5.

1) Przedstawiciele ubezpieczających (art. 2) obowiązani są w ciągu dni 14 od ogłoszenia niniejszego Dekretu podać Ministerstwu Skarbu swoje imię i nazwisko oraz siedzibę, tudzież firmę i siedzibę instytucji ubezpieczeniowej, którą zastępują, oraz przedłożyć po dwa egzemplarze statutu tej instytucji, tudzież po dwa egzemplarze warunków polisowych co do wszystkich działów, które obejmuje zakres działania przedstawiciela. W ten sam sposób należy donosić o każdej zmianie w ciągu dni 14 od dnia, w którym przedstawiciel dowiedział się o zmianie.

2) Przedstawiciel ubezpieczającego obowiązany jest na żądanie władzy skarbowej zezwolić jej na przejrzenie wszelkich dokumentów i ksiąg, znajdujących się w jego posiadaniu, oraz podać jej szczegółowo i ściśle zgodnie z prawdą wszelkie znane mu okoliczności, których znajomość potrzebna jest celem ustalenia opłaty.

Art. 6.

1) Wrazie nieuiszczenia lub tylko częściowego uiszczenia opłaty może władza skarbowa na każdą osobę, obowiązaną do uiszczenia (art. 3), nałożyć grzywnę, równającą się 25-krotnemu iloczynowi kwoty nieuiszczonej.

2) Grzywnę ustala się w kwocie, nieprzekraczającej połowy wspomnianego iloczynu 25-krotnego, jeżeli z zachodzących okoliczności wynika, że według wszelkiego prawdopodobieństwa nie było zamiaru działania na szkodę skarbu państwa.

3) Wrazie uchybień innego rodzaju przeciw przepisom dekretu niniejszego lub przepisom wykonawczym, wydanym na jego podstawie, może być wymierzona grzywna do marek polskich 10,000.

Art. 7.

1) Dekret niniejszy ma zastosowanie w tych przypadkach, w których wniosek ubezpieczyciela podpisany został, począwszy od dnia 1-go listopada 1918 r.

2) Zapisanie do księgi opłat (ust. 4 art. 4) nastąpić ma w ciągu 2-ch tygodni od dnia ogłoszenia dekretu niniejszego w „Dzienniku Praw“, jeżeli termin zapisania upłynął przedtem.

3) Wykonanie dekretu niniejszego poruczam Ministrowi Skarbu.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *J. Moraczewski.*

Kierownik Ministerstwa Skarbu:
(—) *Byrka.*

Dan w Warszawie, dn. 7 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr.“ z dn. 18.I 1919 r. Nr. 7, poz. 105.

48.

Statut Komisji Rzadzącej dla Galicji i Śląska Cieszyńskiego oraz Górnej Orawy i Spiżu.

I.

1. Komisja Rządząca składa się z 48 przedstawicieli kraju, delegowanych na podstawie porozumienia stronnictw.

2. Komisja Rządząca, jako tymczasowy organ Rządu Centralnego w Warszawie, posiada, oprócz zakresu działania, przedstawionego w artykule 2-im, kompetencję prawodawczą i kontrolującą.

3. Normalną formą aktów Komisji Rządzącej, mających moc obowiązującą na jej terytorjum działania, będzie forma rozporządzeń tymczasowych. Rozporządzenia te, jeżeli są zmianą istniejących przejętych ustaw państwowych albo krajowych, mogą być wydane jedynie za aprobatą Naczelnika Państwa, na podstawie wniosku właściwego Ministerstwa. Zaprowadzenie nowych danin publicznych i zaciąganie zobowiązań trwałych wymaga takiego samego zatwierdzenia.

4. Komisja Rządząca nie może wydawać rozporządzeń, sprzecznych z istniejącemi ustawami lub rozporządzeniami, wydanemi przez Rząd z mocą obowiązującą dla całego Państwa.

II.

Na czele wykonawczej władzy krajowej stanie wybrany przez Komisję Rządzącą Wydział wykonawczy, pod przewodnictwem Komisarza Generalnego i 2 do 4 jego zastępców. Komisarza Generalnego i jego zastępców mianuje na propozycję Komisji Rządzącej Naczelnik Państwa aktem, kontrasygnowanym przez Prezydenta Ministrów. Istniejący dotąd aparat administracyjny władz krajowych i powiatowych podlega Wydziałowi Wykonawczemu, przyczem będzie przeprowadzone odpowiednie zespolenie ich działalności z działalnością dotychczasowych organów samorządu krajowego i powiatowego.

III.

W wypadkach, w których sprawy administracyjne dopuszczały tok instancji aż do trzeciej, t. j. do dawnych ministerstw w Wiedniu, zasadniczą trzecią instancją będzie właściwe Ministerstwo w Warszawie. O ile Rząd Centralny w Warszawie na razie nie będzie wykonywał funkcji trzeciej instancji, to tak długo wykonywa je z ramienia Rządu Warszawskiego Wydział Wykonawczy. Unormowanie rozdziału kompetencji w tej mierze nastąpi na propozycję Komisji Rządzącej dekretem Naczelnika Państwa.

IV.

Komisja Rządząca ma — oprócz załatwienia spraw bieżących — za zadanie przygotowanie w porozumieniu

z Rządem jaknajszybszego zupełnego zespolenia byłego zaboru austrjackiego z resztą ziem polskich.

V.

Sprawy polityki zagranicznej, jak również sprawy administracji wojskowej, nie należą do zakresu działania Komisji Rządzącej. Całkowicie wyłączone z zakresu działania Komisji Rządzącej są sprawy dowództwa wojskowego.

VI.

Urządzenie administracyjne na Śląsku Cieszyńskim odbywa się na podstawie dotychczasowego stosunku między Rządem Warszawskim, Radą Narodową w Cieszynie i byłą Polską Komisją Likwidacyjną. Zmiany tego stosunku wymagać będą w każdym wypadku zgody Rządu Warszawskiego.

VII.

W miarę możności, Rząd obejmować będzie poszczególne działy administracji w byłym zaborze austrjackim. Czas przyjęcia będzie ustalony w każdym poszczególnym wypadku osobnem rozporządzeniem Rady Ministrów. Równolegle z objęciem pewnego działu pod bezpośrednie zawiadywanie Rządu Centralnego, dział ten przestaje podpadać pod kompetencję Komisji Rządzącej.

VIII.

Siedzibą Komisji Rządzącej jest Lwów.

IX.

Komisja Rządząca rozpoczyna działalność z dniem dzisiejszym.

Z tą chwilą ustaje zarówno działalność Polskiej Komisji Likwidacyjnej, jak i Tymczasowego Komitetu Rządzącego, a dotychczasowe ich agendy wraz z prawami i obowiązkami przechodzą na Komisję Rządzącą w terminie, który będzie przez Komisję Rządzącą oznaczony.

Naczelnik Państwa:

(—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:

(—) J. Moraczewski.

Dan w Warszawie, dn. 10 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr." z dn. 18.I 1919 r. Nr. 7, poz. 106.

49.

DEKRET

w sprawie utworzenia „Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją" przy Ministerstwie Aprowizacji.

Na wniosek Rady Ministrów stanowię, co następuje:

1) Istniejący przy Ministerstwie Aprowizacji „Wydział Walki z Lichwą Żywnościową" przekształcony zostaje na podległy bezpośrednio Ministrowi Aprowizacji: „Urząd Walki z Lichwą i Spekulacją".

2) Urząd Walki z Lichwą i Spekulacją ma za zadanie:

a) walkę z wszelkimi przejawami lichwy i wszelkiego rodzaju spekulacją artykułami pierwszej potrzeby;

b) Urzędowi i jego ekspozyturom przysługuje prawo zastosowywania konfiskaty przedmiotów i nakładania kar w drodze administracyjnej do 3-ch miesięcy aresztu, względnie do marek pięćdziesięciu tysięcy (mk. 50,000) grzywny. Dochodzenie odszkodowań za konfiskaty towarów w drodze prawa cywilnego jest niedopuszczalne;

c) Urzędowi pomocne są w jego działalności wszelkie organy państwowe, municypalne, jak to: policja komunalna, milicja ludowa, straż graniczna, kolejowa i t. d.

d) regulamin wewnętrzny, plan etatów i szczegółowe przepisy wykonawcze „Urzędu do Walki z Lichwą i Spekulacją" wyda Minister Aprowizacji.

Wykonanie powyższego polecam Ministrowi Aprowizacji.

Rozporządzenie niniejsze nabiera natychmiast mocy obowiązującej.

Naczelnik Państwa:

(—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:

(—) J. Moraczewski.

Minister Aprowizacji:

(—) Antoni Minkiewicz.

Dan w Warszawie, dn. 11 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr." z dn. 18.I 1919 r. Nr. 7, poz. 109.

50.

DEKRET

w przedmiocie kar za przechowywanie lub użycie broni palnej i materjałów wybuchowych w miejscowości, ogłoszonej w stanie wyjątkowym.

Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów stanowię niniejszem, co następuje:

W miejscowości, ogłoszonej w stanie wyjątkowym, winny przechowywania broni palnej bez pozwolenia odpowiedniej władzy, ulegnie karze więzienia od 1 do 3 lat; winny przechowywania materjałów wybuchowych bez pozwolenia odpowiedniej władzy, ulegnie karze więzienia od 2 do 5 lat, — zaś winny użycia tej broni lub

materjałów wybuchowych przy dokonaniu przestępstwa przeciw życiu lub mieniu, ulegnie karze ciężkiego więzienia bezterminowego.

Dekret niniejszy otrzymuje natychmiast moc obowiązującą.

Dan w Warszawie, dn. 11 stycznia 1919 r.
Naczelnik Państwa: (—) *J. Piłsudski.*
Prezydent Ministrów: (—) *J. Moraczewski.*
Minister Spraw Wewnętrznych: w. z. (—) *N. Barlicki.*
„Dz. Pr." z dn. 15.I 1919 r. Nr. 6, poz. 103.

51.

Przepisy o ustanowieniu państwowego nadzoru mieszkaniowego.

Art. 1.

Celem wykonywania zarządzeń państwowych w sprawie mieszkaniowej, ustanawia się państwowy nadzór mieszkaniowy.

Art. 2.

Wykonywanie państwowego nadzoru mieszkaniowego oddaje się Wydziałowi Hygieny i Inspekcji Mieszkań Ministerstwa Zdrowia Publicznego i jego organom.

Art. 3.

Do zakresu działania Wydziału Hygieny i Inspekcji Mieszkań należy: rozpisywanie ankiet i opracowywanie statystyki mieszkaniowej, inicjatywa w dziedzinie prawa mieszkaniowego, opinjowanie o pracach i projektach urzędów państwowych i komunalnych w zakresie sprawy mieszkaniowej, sprawowanie nadzoru zwierzchniego nad działalnością komunalnych urzędów mieszkaniowych i wydawanie dla nich regulaminów i instrukcji, opracowywanie przepisów hygieny mieszkaniowej, popieranie inicjatywy i wyjednywanie zapomóg państwowych dla związków komunalnych na cele mieszkaniowe, udzielanie pomocy i opieki zrzeszeniom mieszkaniowym i związkom lokatorów i wykonywanie zarządzeń państwowych, zapobiegających brakowi i współdziałających powstawaniu małych, zdrowych i tanich mieszkań.

Art. 4.

Organami Wydziału Hygieny i Inspekcji mieszkań są:

a) Rada Główna do spraw mieszkaniowych,

b) Okręgowi Inspektorzy mieszkaniowi i ich pomocnicy,

c) Rady Okręgowe do spraw mieszkaniowych.

Art. 5.

Rada Główna do spraw mieszkaniowych jest organem doradczym Wydziału Hygieny i Inspekcji Mieszkań.

Minister Zdrowia Publicznego wydaje regulamin, określający kompetencję Rady Głównej do spraw mieszkaniowych, i zatwierdza jej uchwały.

Art. 6.

W skład Rady Głównej do spraw mieszkaniowych wchodzą:

I. Minister Zdrowia Publicznego, jako przewodniczący.
II. Naczelnik Wydziału Hygieny i Inspekcji Mieszkań, jako zastępca przewodniczącego.
III. Referenci Wydziału, z których jeden pełni obowiązki sekretarza Rady.
IV. Inspektor mieszkaniowy Okręgu Warszawskiego.
V. Delegat Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.
VI. Delegat Sekcji Budown. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.
VII. Delegat Ministerstwa Sprawiedliwości.
VIII. Delegat Magistratu m. st. Warszawy.
IX. Delegaci Stowarzyszeń lokatorów warszawskich.
X. Delegat Rady Związków Zawodowych.
XI. Osoby, mianowane przez Ministra Zdrowia Publicznego.

Art. 7.

Okręgowi Inspektorzy Mieszkaniowi komunikują zarządom komunalnym swoje wnioski w sprawach mieszkaniowych, wydają opinję o komunalnych projektach mieszkaniowych i o ustawach budowlanych miejscowych, sprawują nadzór i opiekę nad działalnością komunalnych urzędów mieszkaniowych, udzielają rad i wskazówek lekarzom powiatowym w sprawach budowlanych i mieszkaniowych.

Art. 8.

Rada Okręgowa do spraw mieszkaniowych jest organem doradczym Okręgowego Inspektora Mieszkaniowego. Siedzibą Rady Okręgowej jest miejsce urzędowania Inspektora Okręgowego.

Art. 9.

W skład Rady Okręgowej do spraw mieszkaniowych wchodzą:

I. Okręgowy Inspektor Mieszkaniowy w charakterze przewodniczącego Rady Okręgowej.
II. Miejscowy Inspektor Pracy.
III. Miejscowy budowniczy powiatowy.
IV. Miejscowy lekarz powiatowy.
V. Delegaci miejscowych Stowarzyszeń lokatorów.
VI. Delegaci miejscowego Magistratu.

VII. Delegat miejscowej Rady Związków Zawodowych.

VIII. Osoby, mianowane przez Ministra Zdrowia Publicznego z pośród obywateli, obeznanych z miejscowemi stosunkami mieszkaniowemi.

Art. 10.

W stosunku do pewnych spraw, związanych z państwowym nadzorem mieszkaniowym, obowiązuje członków Rad bezwzględna tajemnica urzędowa w wypadkach, zastrzeżonych przez przewodniczącego.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Kierownik Ministerstwa Zdrowia Publicznego:

(—) *W. Chodźko.*

„Dz. Pr." z dn. 18.I 1919 r. Nr. 7, poz. 110.

52.

DEKRET

w przedmiocie przywrócenia mocy obowiązującej artykułom 99—102 kodeksu karnego.

Uznając konieczność przywrócenia mocy obowiązującej artykułom 99—102 Kodeksu Karnego z 1903 roku, uchylonym przez Przepisy Przechodnie przy wprowadzeniu sądownictwa polskiego na skutek pozostawania kraju pod okupacją, — postanawiam niniejszem, że artykuły wymienione odzyskują moc obowiązującą w brzmieniu następującem:

Art. 99. Winny zamachu na życie, zdrowie lub wolność osoby, piastującej Najwyższą Władzę Państwową w Polsce, ulegnie

karze ciężkiego więzienia bezterminowego.

Art. 100. Winny zamachu na ustalony w drodze praw zasadniczych ustrój państwowy Polski albo na całość jej terytorjum państwowego, ulegnie

karze ciężkiego więzienia bezterminowego.

Jeżeli zamach taki ujawniony był odrazu i został stłumiony bez użycia środków nadzwyczajnych, winny ulegnie

zamknięciu w ciężkiem więzieniu do lat 15.

Jeżeli celem zamachu było usunięcie przemocą członków, sprawujących władzę rządu, i zastąpienie ich przez inne osoby, wszakże bez zmiany zasadniczego ustroju państwowego w Polsce, winny ulegnie zamknięciu

w ciężkiem więzieniu na czas od lat 10 do 15.

Przez zamach rozumiane będzie zarówno dokonanie jednej z powyższych zbrodni, jak jej usiłowanie.

Art. 101. Winny przygotowania do zbrodni, przewidzianej w art. 100, ulegnie

zamknięciu w ciężkiem więzieniu do lat 10.

Jeżeli winny posiadał przytem skład broni lub materjałów wybuchowych, ulegnie

zamknięciu w ciężkiem więzieniu do lat 15.

Art. 102. Winny udziału w spisku, zawiązanym dla dokonania zbrodni, przewidzianej w art. 100, ulegnie

karze ciężkiego więzienia do lat 8.

Jeżeli spiskowi rozporządzali składem broni lub materjałów wybuchowych, winni ulegną

karze ciężkiego więzienia bez terminu.

Winny namawiania do spisku, mającego na celu zbrodnię, przewidzianą w 99 lub 100 artykule, jeśli spisek ten nie został zawiązany, ulegnie karze

w stosunku do zbrodni, przewidzianej w art. 100, — zamknięciu w ciężkiem więzieniu do lat 4.

w stosunku do zbrodni, przewidzianej w art. 99 — zamknięciu w ciężkiem więzieniu do lat 8.

Art. 15 Przepisów Przechodnich do K. K. otrzymuje brzmienie następujące:

Za zbrodnie zagrożone karą w art. 99, 100, 453, 454, 455, 456, 467, 472, 555, 562, 564, 584, 589, 590 winna być wyrzeczona kara zamknięcia w ciężkiem więzieniu terminowa lub bezterminowa; przepis ten nie ubliża przepisom ogólnym o okolicznościach łagodzących. Może być jednak wyrzeczona w powyższych wypadkach kara śmierci, jeżeli kary tej wymagać będą wyjątkowe warunki danego wypadku.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

w/z.

(—) *N. Barlicki.*

Dan w Warszawie, dn. 11 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr." z dn. 18.I 1919 r. Nr. 7, poz. 107.

53.

DEKRET

w sprawie utworzenia Państwowej Rady Aprowizacyjnej.

Na wniosek Rady Ministrów stanowię, co następuje:

§ 1.

Państwowa Rada Aprowizacyjna jest organem doradczym Ministra Aprowizacji.

§ 2.

Zadaniem Państwowej Rady Aprowizacyjnej jest opinjowanie w sprawach aprowizacji kraju, oddawanych jej pod rozpoznanie przez Ministra Aprowizacji lub

podnoszonych bezpośrednio przez nią samą, w szczególności zaś w sprawach ustanawiania planu gospodarki aprowizcyjnej.

§ 3.

W skład Państwowej Rady Aprowizacyjnej wchodzą:

1) Minister Aprowizacji, jako przewodniczący,

2) Podsekretarz Stanu Ministerstwa Aprowizacji, jako zastępca przewodniczącego,

3) jeden delegat Związku Kolejarzy,

4) trzech delegatów Rad Robotniczych z Warszawy, 2-ch delegatów z Łodzi i 2-ch delegatów z Zagłębia Dąbrowskiego.

O ile Rady Robotnicze okręgowe nie będą zorganizowane, to wejdą przedstawiciele Związków Zawodowych Robotniczych.

5) Jeden delegat Związku Stowarzyszeń Spożywczych.

6) Po jednym delegacie od Rad Miejskich: m. st. Warszawy, Łodzi, Częstochowy, Sosnowca, Lublina, Dąbrowy Górniczej, Krakowa, Lwowa i Poznania.

7) Czterej reprezentanci Galicji, jeden Śląska Cieszyńskiego i trzech b. zaboru pruskiego, których zamianuje Minister Aprowizacji w porozumieniu z miejscowemi organizacjami społecznemi.

8) Jeden delegat Związku Miast.

9) Dwuch delegatów Centralnego Towarzystwa Rolniczego, w tem jeden delegat Związku Kółek Rolniczych.

10) Jeden delegat Towarzystwa Przemysłowców Królestwa Polskiego.

11) Reprezentanci zainteresowanych Ministerstw.

§ 4.

Przy wyborze członków Państwowej Rady Aprowizacyjnej, wymienionych w punktach 3—6 i 8—10 § 3, winni być jednocześnie wskazani zastępcy dla każdego z członków Rady. Wrazie, gdyby nietylko członek Rady, ale i jego zastępca, dla jakichkolwiek powodów nie mogli brać stałego udziału w pracach Rady, winien być powołany w sposób odpowiedni na ich miejsce nowy członek Rady i jego zastępca.

§ 5.

Posiedzenia Państwowej Rady Aprowizacyjnej zwołuje Minister Aprowizacji w miarę potrzeby, w odstępach czasu, nieprzekraczających jednego miesiąca, lub na żądanie trzech członków. Na posiedzeniach tych przewodniczy Minister Aprowizacji lub jego zastępca. Protokuły Rady prowadzi urzędnik, wyznaczony przez Ministra Aprowizacji do pełnienia czynności sekretarza Państwowej Rady Aprowizacyjnej.

Państwowa Rada Aprowizacyjna może powołać z pośród swego grona Komitet Stały i polecić mu rozważanie pewnych spraw poza posiedzeniami Rady.

Celem opracowania poszczególnych gałęzi krajowego gospodarstwa aprowizacyjnego, może Rada lub zastępujący ją Komitet powoływać czasowo lub stale Komisje. Komisje, powołane przez Komitet, podlegają zatwierdzeniu Rady na najbliższem jej posiedzeniu. Komitet i Komisje obowiązane są do składania Radzie sprawozdań ze swej działalności. Protokuł posiedzenia Komitetu prowadzi Sekretarz Rady Aprowizacyjnej. Do udziału w pracach Komisji Minister Aprowizacji deleguje z pośród swoich urzędników referentów, których zadaniem jest prowadzenie protokułów, referowanie i opracowywanie spraw w zakresie prac Komisji oraz dostarczanie potrzebnych dla jej prac materjałów.

§ 6.

Minister Aprowizacji, w miarę swego uznania, może delegować na posiedzenia Rady, Komitetu i Komisji przedstawicieli Ministerstwa Aprowizacji, oraz wprowadzać na posiedzenia te przedstawicieli innych władz państwowych. Delegowanym urzędnikom i wprowadzonym przedstawicielom przysługuje jedynie prawo głosu doradczego.

§ 7.

Członkowie Państwowej Rady Aprowizacyjnej pełnią swe obowiązki honorowo. Przyjeżdżającym z poza Warszawy na posiedzenia Rady członkom przysługuje prawo do zwrotu kosztów podróży i djet według kategorji, przewidzianej dla urzędników państwowych klasy 5-ej.

§ 8.

Wszelkie czynności biurowe i wykonawcze, związane z działalnością Państwowej Rady Aprowizacyjnej, załatwiają się przez biura Ministerstwa Aprowizacji.

§ 9.

Minister Aprowizacji przygotuje i po uchwaleniu przez Państwową Radę Aprowizacyjną zatwierdzi wewnętrzny jej regulamin.

§ 10.

Kadencja Państwowej Rady Aprowizacyjnej pierwszego powołania trwa do czasu zwołania Sejmu i powołania przez ten ostatni odpowiedniego organu.

Wykonanie powyższego polecam Ministrowi Aprowizacji.

Rozporządzenie niniejsze nabiera natychmiast mocy obowiązującej.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Minister Aprowizacji:

(—) *Antoni Minkiewicz.*

Dan w Warszawie, dn. 11 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr." z dn. 18.I 1919 r. Nr. 7, poz. 108.

54.

DEKRET

w sprawie utworzenia tymczasowych Powiatowych Rad Aprowizacyjnych.

Na wniosek Rady Ministrów stanowię, co następuje:

Do czasu utworzenia Sejmików, na podstawie nowej Ordynacji Wyborczej, powołuje się do życia tymczasowe Powiatowe Rady Aprowizacyjne w następującym składzie:

1) Referent Aprowizacyjny, jako przewodniczący.

2) Jeden przedstawiciel obecnego Sejmiku Powiatowego, lub Rady Państwowej, delegowany przez Wydział lub kierownictwo.

3) Jeden przedstawiciel Komitetu Ratunkowego, względnie Rady Powiatowej Opiekuńczej, delegowany przez Prezydjum.

4) Po jednym delegacie od miast powiatu, liczących ponad 8 tysięcy mieszkańców, delegowanym przez Radę Miejską lub Magistrat.

5) Dwóch przedstawicieli Rady Robotników lub Związków Zawodowych.

6) Dwóch przedstawicieli Stowarzyszeń Spożywczych, lub Kooperatywy, wybranych przez miejscowe Stowarzyszenia Spożywcze.

7) Jeden przedstawiciel Kółek Rolniczych, wybrany przez miejscowe Kółka Rolnicze.

8) Jeden przedstawiciel Związku Ziemian.

9) Jeden przedstawiciel przemysłowców.

Dla każdego delegata winien być naznaczony zastępca.

Przedstawicieli instytucji, które do 15 stycznia 1919 roku nie przedstawią delegatów, mianuje Ministerstwo Aprowizacji na wniosek Referenta Aprowizacyjnego.

Do dnia 20-go stycznia 1919 r. Referenci Aprowizacyjni przedstawią Ministerstwu Aprowizacji skład powiatowych Rad Aprowizacyjnych do zatwierdzenia.

O ile w powiecie istnieje obecnie Rada Aprowizacyjna przy Referencie Aprowizacyjnym, bądź to w formie samodzielnej Rady, bądź też Komisji Sejmikowej, powołana z uwzględnieniem interesów spożywców, niewywołująca protestu ludności, należy ją utrzymać do czasu ustanowienia stałych Rad Aprowizacyjnych, zawiadamiając Ministerstwo o składzie Rady.

Powiatową Radę Aprowizacyjną zwołuje Referent Aprowizacyjny, nie rzadziej, jak raz na miesiąc, a w razie potrzeby — częściej.

Na żądanie trzech członków Rady, obowiązany jest Referent zwołać Radę Aprowizacyjną w ciągu 10 dni od dnia zgłoszenia żądania.

Połowa członków i przewodniczący, którym jest Referent Aprowizacyjny, wystarcza do prawomocności zebrania Powiatowej Rady Aprowizacyjnej.

Sprawy rozstrzygają się zwykłą większością głosów. Komisarz Rządowy powiatowy (starosta) uczestniczy w zebraniu Powiatowej Rady Aprowizacyjnej, jako organ nadzorczy, z prawem veta, i deleguje na posiedzenia swych referentów.

Wrazie zawieszenia uchwały Rady Aprowizacyjnej przez Komisarza Powiatowego, winien ten ostatni niezwłocznie przedstawić Ministerstwu Aprowizacji umotywowany wniosek do ostatecznej decyzji sprawy przez Ministerstwo.

Zadaniem Powiatowej Rady Aprowizacyjnej jest współdziałanie z Referentami Aprowizacyjnymi w sprawie zarządzania środkami żywności, otrzymywanymi do dyspozycji z ogólno-krajowych kontyngentów i innych źródeł, według przepisów Ministerstwa Aprowizacji, które poniżej przytaczamy:

1) Powiatowa Rada Aprowizacyjna reguluje obrót artykułami pierwszej potrzeby na terenie powiatu, stosownie do przepisów Ministerstwa.

2) Wyznacza instytucje społeczno-handlowe dla odbioru towarów kontyngentowych i zakupu pozakontyngentowych dla całego powiatu.

3) Powierza funkcje detalicznej sprzedaży odpowiednim instytucjom spożywczym, lub w braku tych — kupcom prywatnym.

4) Czuwa nad cenami i wydaje zarządzenia w sprawie ich regulowania.

5) Wydaje zarządzenia o walce z lichwą i spekulacją, zgodnie z ogólnymi przepisami.

6) Czuwa nad wykonaniem ogólnych zarządzeń Ministerstwa Aprowizacji na terenie powiatu.

7) Przedstawia Ministerstwu Aprowizacji wnioski w sprawach, dotyczących aprowizacji powiatu.

8) Czuwa nad organizacją, powołaną do skupu ziemiopłodów na wewnętrzne potrzeby powiatu, oraz kontroluje działalność tej organizacji.

Wykonanie powyższego polecam Ministrowi Aprowizacji.

Rozporządzenie niniejsze nabiera natychmiast mocy obowiązującej.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Minister Aprowizacji:

(—) *Antoni Minkiewicz.*

Dan w Warszawie, dn. 11 stycznia 1919 r.

55.

DEKRET

o przedłużeniu terminu wyborów do Sejmu Ustawodawczego w drugim okręgu wyborczym.

Z uwagi na to, że w 2-im okręgu wyborczym stan okupacji uniemożliwił rozpoczęcie we właściwym czasie prac przedwyborczych, przez co wybory poselskie do Sejmu Konstytucyjnego nie mogą się odbyć w terminie,

ustanowionym dekretem z dn. 28 listopada 1918 roku, na wniosek Rady Ministrów i Generalnego Komisarza Wyborczego stanowię:

W okręgu wyborczym, obejmującym powiaty: Suwalski, Sejneński i Augustowski, powszechnych wyborów poselskich do Sejmu Ustawodawczego dokonać w dniu 16 lutego 1919 r.

Przy obliczaniu terminów, w Ordynacji Wyborczej przewidzianych, za dzień zarządzenia wyborów uważać dzień 1 stycznia 1919 r.

Dan w Warszawie, dn. 14 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *J. Moraczewski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
w. z.
(—) *N. Barlicki.*

„Dz. Pr." z dn. 15.I 1919 r. Nr. 6, poz. 101.

56.

DEKRET

o przedłużeniu terminów wyborów do Sejmu Ustawodawczego w dwudziestym okręgu wyborczym.

Z uwagi na to, że w 20-tym okręgu wyborczym stan okupacji uniemożliwił rozpoczęcie we właściwym czasie prac przedwyborczych, przez co wybory poselskie do Sejmu Konstytucyjnego nie mogą się odbyć w terminie, ustanowionym dekretem z dn. 28 listopada 1918 r., na wniosek Rady Ministrów i Generalnego Komisarza Wyborczego, stanowię:

W okręgu wyborczym, obejmującym powiaty: Bialski, Janowski, Radzyński i Włodawski, powszechnych wyborów poselskich do Sejmu Ustawodawczego dokonać w dniu 9-tym marca 1919 r.

Przy obliczaniu terminów, w Ordynacji Wyborczej przewidzianych, za dzień zarządzenia wyborów uważać dzień 20 stycznia 1919 r.

Dan w Warszawie, dn. 14 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *J. Moraczewski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
w. z.
(—) *N. Barlicki.*

„Dz. Pr." z dn. 15.I 1919 r. Nr. 6, poz. 102.

57.

DEKRET

w sprawie częściowego poboru.

W celu bezzwłocznego powiększenia siły zbrojnej dla obrony granic Polskiej Republiki Ludowej, zarządzam obowiązkowy częściowy pobór regularny rocznika 1898, który winien być przeprowadzony na zasadzie Tymczasowej Ustawy o Powszechnym Obowiązku Służby Wojskowej z dnia 27 października 1918 r. i w myśl Tymczasowej Instrukcji dla Władz Poborowych, zatwierdzonej przez Ministerstwo Spraw Wojskowych i ogłoszonej, jako dodatek do № 14 Dziennika Rozkazów Wojskowych.

Czas służby wojskowej powołanych wyznaczam na rok, pozostawiając Sejmowi Ustawodawczemu definitywne określenie normalnej służby w szeregach.

Wykonanie niniejszego dekretu i ustalenie kolejności, w jakiej pobór w poszczególnych powiatach będzie przeprowadzony, poruczam Ministerstwu Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

Naczelnik Państwa:
(—) *Piłsudski.*

Za Prezydenta Ministrów:
(—) *Supiński.*

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych:
(—) *Wroczyński.*

Dan w Warszawie, dn. 15 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr." z dn. 18.I 1919 r. Nr. 7, poz. 111.

II.

58.

Deklaracja Prezydenta Ministrów Ign. Paderewskiego.

Naczelnik Państwa powołał mnie do utworzenia tymczasowego rządu polskiego i do objęcia w nim odpowiedzialnego kierownictwa. W chwilach niebezpieczeństwa nikomu od służby publicznej uchylać się nie wolno. Wezwanie Najwyższej Tymczasowej Władzy w Narodzie przyjąłem posłusznie, zapewniony o poparciu wszystkich dzielnic Ojczyzny. W demokratycznem Państwie tylko ten rządzić może, kto Narodowi posłusznym być potrafi.

Przystępując do spełnienia ciężkiego obywatelskiego obowiązku, stwierdzam skwapliwie, ze Rząd dotychczasowy ustępuje z powodów idealnej natury. W najtrudniejszych warunkach spełniał on swe zadanie według sumienia i najlepszej woli.

Nowopowstający rząd nie będzie miał zgoła charakteru stronniczego.

Uproszona przezemnie do współudziału w pracy Rada Ministrów składa się z ludzi, którzy bądź na urzędach zajmowanych i stanowiskach, bądź też w uprawianych zawodach wykazali wybitne zdolności i zalety. Będą oni wszyscy służyli Ojczyźnie przedewszystkiem.

Pierwszem zadaniem nowego rządu będzie przeprowadzenie wyborów i zwołanie Sejmu, na którym niewątpliwie wypowie się zbiorowa wola naszego Narodu. Data Sejmu będzie przyspieszoną. Rozpocznie się on w niedzielę, dn. 9 lutego b. r.

Aczkolwiek, wobec zbliżającej się daty Sejmu, rząd tymczasowy żadnych prac ustawodawczych podjąć się nie może, to jednak, ze względu na naglące, najpilniejsze potrzeby kraju i ludności, bezpośrednie zadania jego będą ważne i doniosłe.

Musi on mieć na celu:

Obronę zagrożonych granic Ojczyzny i troskliwą nad żołnierzem polskim opiekę.

Niesienie natychmiastowej pomocy cierpiącym masom ludu naszego, a zwłaszcza tak okrutnie przez wojnę skrzywdzonej rzeszy robotniczej polskiej.

Sprowadzenie jaknajrychlej zapasów żywności.

Uruchomienie jaknajszybsze warsztatów pracy przez ułatwienie sprowadzania surowców oraz niezbędnych maszyn fabrycznych.

Zaprowadzenie zdrowej gospodarki finansowej za pomocą wewnętrznej i zewnętrznej pożyczki, oraz zbudowania sprawiedliwego systemu podatkowego.

Utrzymanie ładu i porządku w kraju.

Objęcie opieki nad oświatowem i kulturalnem życiem narodu, albowiem naród nie chlebem tylko żyje.

Dla osiągnięcia tych celów, dla utrzymania ciągłości pomiędzy pracami już zapoczątkowanemi, a temi, które rząd przez sejm ustanowiony, prowadzić będzie nadal, niezbędnem jest ustalenie naszego stosunku do zwycięskich państw sprzymierzonych, wyraźne oświadczenie, że Rzeczpospolita Polska za ich sprzymierzeńca się uważa.

Ucisk i niewola nadwątliły nam organizm narodowy, długa i straszna wojna zadała mu bolesne, wciąż jeszcze jątrzące się rany. Nie masz rządu cudotwórczego, ktoryby za pomocą odezw i orędzi potrafił odrazu zabliźnić te rany, przywrócić Narodowi siły. Na to potrzeba pracy, cierpliwości i czasu.

Żaden rząd nie może skutecznie sprawować władzy, dowieść gorliwej o dobro wszystkich dbałości, bez współudziału całego społeczeństwa.

Gotowi do najcięższego trudu, stawamy przed narodem, prosząc wszystkie stronnictwa, wszystkich współobywateli o poparcie i pomoc dla naszych uczciwych zamierzeń i usiłowań.

Stróże porządku i bezpieczeństwa publicznego ku tym niecierpliwym, którzy za pomocą gwałtownych czynów pragnęliby dążyć do urzeczywistnienia swych ideałów, zwracamy się z wezwaniem, by pamiętali, że cały świat cywilizowany dziś na nas patrzy. Każdemu prawemu obywatelowi powinno zależeć na tem, by w nas widziano ludzi, godnych tej wolności, która nad Polską zajaśniała ziemią.

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski.*

16 stycznia 1919 r.

59.

Odezwa Rządu.

Walka z wrogami, otaczającymi nas ze wszystkich stron, walka z głodem, który można usunąć przez szybki dowóz żywności i przez natychmiastowe uruchomienie przemysłu, walka z ciemnotą, która twórcze siły narodu ujarzmia i niszczy — oto zadania społeczne, tak palące, iż Rząd natychmiast, póki czas jeszcze, musi do nich przystąpić.

Obowiązkiem każdego Polaka jest dać Rządowi środki do wypełnienia tych zadań.

Rozstrzygają się losy Rzeczypospolitej Polskiej. Nie żądając od obywateli ofiar, lecz tylko zrozumienia zarówno interesów ogółu, jak i własnego interesu każdej jednostki, Rząd zwraca się do społeczeństwa z wezwaniem do podpisywania pożyczki państwowej.

Każdy, kto dziś podpisze pożyczkę państwową, umieszczając swe oszczędności w sposób korzystny dla siebie, pewny, zagwarantowany olbrzymim majątkiem Państwa, spełni obowiązek obywatelski i czynem swoim przyczyni się do zwycięstwa w walce o wolność i o przyszłe losy Polski.

Niech wyniki pożyczki dadzą światu dowód wiary całego społeczeństwa naszego w siłę i przyszłość Państwa Polskiego tak świetny, jak go już dają, niosąc Ojczyźnie bez rachunku życie i krew swoją, żołnierze nasi.

(—) *I. J. Paderewski*, Prezydent Ministrów.
(—) *Dr. Józef Englich.*
(—) *Dr. Kazimierz Hącia.*
(—) *Jerzy Iwanowski.*
(—) *Stanisław Janicki.*
(—) *Dr. Tomasz Janiszewski.*
(—) *Hubert Linde.*
(—) *Antoni Minkiewicz.*
(—) *Józef Pruchnik.*
(—) *Zenon Przesmycki.*
(—) *Leon Supiński.*
(—) *Stanisław Wojciechowski.*
(—) *Juljan Eberhardt.*
(—) *Pułk. Jan Wroczyński.*

Warszawa, dn. 20 stycznia 1919 r.

III.

60.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie ustanowienia zarządu państwowego nad Elektrownią Warszawską.

Minister Spraw Wewnętrznych mianuje ob. Inż. Edwarda Opęchowskiego Zarządcą Państwowym dla zarządu Elektrowni Warszawskiej, aż do nowego rozporządzenia.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Thugutt.*

Warszawa, dn. 9 stycznia 1919 r.

61.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie ustanowienia zarządu państwowego nad Elektrownią Łódzką.

Minister Spraw Wewnętrznych mianuje ob. Lucjana Jętkiewicza Zarządcą Państwowym do zarządu sprawami Elektrowni Łódzkiej, aż do nowego rozporządzenia.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *N. Barlicki.*

Warszawa, dn. 15 stycznia 1919 r.

62.

Przepisy wykonawcze do dekretu o Tymczasowej Ordynacji Wyborczej do Sejmików Powiatowych.

W myśl artykułu 8-go Dekretu o Tymczasowej Ordynacji Wyborczej do Sejmików Powiatowych z dnia 5 grudnia 1918 r., zarządzam, co następuje:

Terytorjum i termin wyborów.

Art. 1.

Wybory do Sejmików Powiatowych winny być dokonane na terenie poniżej wymienionych powiatów administracyjnych w ich obecnych granicach:

1) Będzińskiego, 2) Biłgorajskiego, 3) Błońskiego, 4) Brzezińskiego, 5) Buskiego, 6) Chełmskiego, 7) Ciechanowskiego, 8) Częstochowskiego, 9) Garwolińskiego, 10) Gostyńskiego, 11) Grójeckiego, 12) Hrubieszowskiego, 13) Janowskiego, 14) Jędrzejowskiego, 15) Kaliskiego, 16) Kieleckiego, 17) Kolskiego, 18) Kolneńskiego, 19) Konińskiego, 20) Koneckiego, 21) Kozienickiego, 22) Krasnostawskiego, 23) Kutnowskiego, 24) Lipnowskiego, 25) Lubartowskiego, 26) Lubelskiego, 27) Łaskiego, 28) Łęczyckiego, 29) Łomżyńskiego, 30) Łowickiego, 31) Łódzkiego, 32) Łukowskiego, 33) Makowskiego, 34) Miechowskiego, 35) Mińsko-Mazowieckiego, 36) Mławskiego, 37) Nieszawskiego, 38) Noworadomskiego, 39) Olkuskiego, 40) Opatowskiego, 41) Opoczyńskiego, 42) Ostrołęckiego, 43) Ostrowskiego, 44) Pińczowskiego, 45) Piotrkowskiego, 46) Płockiego, 47) Płońskiego, 48) Przasnyskiego, 49) Puławskiego, 50) Pułtuskiego, 51) Radomskiego, 52) Radzymińskiego, 53) Rawskiego, 54) Rypińskiego, 55) Sandomierskiego, 56) Siedleckiego, 57) Sieradzkiego, 58) Sierpeckiego, 59) Skierniewickiego, 60) Słupeckiego, 61) Sochaczewskiego, 62) Sokołowskiego, 63) Szczuczyńskiego, 64) Tomaszowskiego, 65) Tureckiego, 66) Warszawskiego, 67) Węgrowskiego, 68) Wieluńskiego, 69) Wierzbnickiego, 70) Włocławskiego, 71) Włoszczowskiego, 72) Wysoko-Mazowieckiego, 73) Zamojskiego.

Miasta, wydzielone z powiatów w myśl art. 1-go dekretu o Tymcz. Ord. Wyb. do Sejm. Pow., nie wysyłają delegatów do Sejmików Powiatowych.

Art. 2.

Wybory do Sejmików Powiatowych powinny być dokonane niezwłocznie po utworzeniu Rad Gminnych na zasadzie Dekretu z dnia 28 listopada 1918 roku i Rad Miejskich na zasadzie Dekretu z dnia 13 grudnia 1918 r., lub po uzupełnieniu tych ostatnich, zgodnie z rozporządzeniem rządowem z dnia 29 listopada 1918 r.

Jeżeli do dnia 15 lutego 1919 r. nie wszystkie gminy i miasta, wchodzące w skład danego powiatowego związku komunalnego, będą mogły dokonać wyboru delegatów, Sejmik musi być zwołany bez względu na liczbę wybranych członków najpóźniej 1-go III 1919 r.

Art. 3.

Komisarz Powiatowy oznacza terminy przeprowadzenia wyborów w poszczególnych gminach i miastach, wchodzących w skład komunalnego związku powiatowego, oraz sprawuje ogólny nadzór nad wyborami.

Przeprowadzenie wyborów.

Art. 4.

Przeprowadzenie wyborów w gminie należy do Wójta, w mieście zaś do Burmistrza, którzy zawiadamia-

ją przynajmniej na 5 dni przed wyborami członków Rad Gminnych lub Miejskich o dniu i miejscu wyborów oraz przewodniczą na zebraniach wyborczych.

Art. 5.

Po wyjaśnieniu sposobu wyborów przewodniczący zaprasza do stołu prezydjalnego dwóch wyborców do obliczania głosów i wzywa wyborców do przedstawienia kandydatów na członków Sejmiku Powiatowego. O ile przedstawionych będzie tylko dwóch kandydatów, uważa się wybór ich za dokonany przez aklamację.

Wrazie większej liczby kandydatów przewodniczący obowiązany jest bezpośrednio przed głosowaniem, po rozdaniu kartek wyborczych, zgodnie z art. 6, zarządzić przynajmniej 15-to minutową przerwę, celem wypełnienia kartek.

Art. 6.

Głosowanie odbywa się kartkami, które powinny być przygotowane w odpowiedniej ilości i opatrzone stemplem urzędu gminnego lub miejskiego. Każdy głosujący otrzymuje tylko jedną kartkę, pisze na niej jedno nazwisko tego kandydata, którego chce wybrać, i wrzuca do urny.

Art. 7.

Po dokonaniu głosowania następuje obliczenie głosów, przyczem nie powinny być brane w rachubę kartki, nie ważne ze względów formalnych (np. bez stempla).

Rezultat głosowania przewodniczący ogłasza niezwłocznie.

Wybranymi będą dwaj kandydaci, którzy otrzymali największą względnie liczbę głosów. Wrazie równej liczby głosów rozstrzyga starszeństwo wieku.

Art. 8.

Z przebiegu wyborów sporządza się szczegółowy protokół, który powinien zawierać: listę obecnych, nazwiska osób, obliczających głosy, liczbę głosujących i wynik wyborów. Protokół podpisują przewodniczący i osoby, powołane do obliczania głosów. Dwa odpisy protokółu przesyła przewodniczący do Komisarza Powiatowego, z których jeden przesyła się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Zaskarżanie wyborów.

Art. 9.

Zaskarżanie wyborów może nastąpić tylko w wypadkach oszustwa, przekupstwa przy wyborach lub gwałtu, wykluczającego wolny lub tajny wybór, lub też wrazie pogwałcenia dekretu o Tymczasowej Ordynacji Wyborczej do Sejmików Powiatowych i niniejszych przepisów wykonawczych.

Skarga winna być złożona na ręce Wójta lub Burmistrza na piśmie z dokładnem uzasadnieniem w ciągu tygodnia od ogłoszenia wyniku głosowania.

Art. 10.

Wójt lub Burmistrz przesyła w ciągu trzech dni skargę do Komisarza Powiatowego, który rozstrzyga skargę w pierwszej instancji.

Od decyzji Komisarza Powiatowego można w ciągu tygodnia odwołać się do Ministra Spraw Wewnętrznych, który decyduje ostatecznie. Skarga winna być złożona na ręce Komisarza Powiatowego. Wrazie unieważnienia wyborów przez niezaskarżoną decyzję miejscowego Komisarza Powiatowego lub przez Ministra Spraw Wewnętrznych, Minister Spraw Wewnętrznych najdalej w ciągu 6-iu tygodni od dnia unieważnienia zarządza nowe wybory.

Likwidacja majątku i spraw komunalnych w powiatach połączonych.

Art. 11.

Dla podziału wspólnego majątku i zlikwidowania spraw komunalnych w powiatach, połączonych przez b. władze okupacyjne niemieckie, tworzy się Komisje Likwidacyjne, składające się z Komisarza Powiatowego, urzędującego w dotychczasowej siedzibie Sejmiku Powiatowego, jako przewodniczącego, Komisarzy powiatów, poprzednio przyłączonych, oraz członków dawnego Sejmiku Powiatowego, po 2-ch z każdego nowoutworzonego powiatu.

Przedstawicieli Sejmiku do Komisji Likwidacyjnej powołuje Wydział Powiatowy, względnie Komisja Finansowa dotychczasowego Sejmiku zwykłą większością głosów.

Wnioski Komisji Likwidacyjnej zatwierdza Minister Spraw Wewnętrznych.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *K. Sienkiewicz.*

Warszawa, dn. 15 stycznia 1919 r.

63.

Rozporządzenie Nadzwyczajnego Komisarza m. st. Warszawy w związku z wprowadzeniem stanu wyjątkowego.

Podaję do wiadomości publicznej, że ruch uliczny może się z dniem dzisiejszym zaczynać o godz. 5-ej rano.

Wszelkie restauracje, kluby i t. p. zakłady publiczne od godz 12-ej w nocy powinny być zamknięte i opuszczone przez gości, lub członków.

Winni niewykonania powyższego rozporządzenia podlegać będą karze grzywien do 3.000 mk., lub pozbawienia wolności do 3 miesięcy.

Nadzwyczajny Komisarz st. m. Warszawy i pow. Warszawskiego

(—) *Fr. Anusz.*

Warszawa, dn. 16 stycznia 1919 r.

IV.

64.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Komisarzy Ludowych w przedmiocie niedopuszczalności walki politycznej w sprawach komunalnych.

Jednem z najważniejszych zadań Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w chwili obecnej jest zorganizowanie życia komunalnego w kraju. Samorząd jest tą placówką pracy państwowo-twórczej, gdzie pracować winni wszyscy obywatele bez różnicy przekonań politycznych. Samorząd winien pociągać do pracy wszystkich, kto chce budować demokratyczną, mocną i silną w podstawach Polskę.

Niestety, ostatnimi czasy daje się zauważyć, że i do spraw komunalnych wkrada się walka polityczna.

Zadaniem Waszem, Obywatelu Komisarzu, jest w takich wypadkach zajęcie możliwie objektywnego, rzeczowego stanowiska. Musicie wyjaśnić stronom, że walki polityczne nie powinny mieć miejsca w tak — z natury rzeczy — organicznej pracy, jak samorządowa. Wszystkie sprawy podobne należy traktować z wielką wyrozumiałością, bezstronnością i taktem. Łagodzenie konfliktów jest Waszym pierwszym, najistotniejszym obowiązkiem.

Upraszam o bezwzględne stosowanie się do niniejszego okólnika.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *K. Sienkiewicz.*

w. r.

Warszawa, dn. 13 stycznia 1919 r.

65.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Komisarzy Ludowych w przedmiocie zajmowania kierowniczych stanowisk w administracji powiatowej.

Pragnąc postawić organizujący się aparat polskich władz administracyjnych na możliwej wysokości zadania i usunąć nawet pozory zarzutów, że kieruje się on w urzędowaniu jakimikolwiek względami ubocznymi nad interes ludności i dobro Państwa, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych postanowiło, co następuje:

Kierowniczych stanowisk w administracji powiatowej nie mogą zajmować osoby miejscowe, posiadające w danym powiecie własność nieruchomą ziemską, względnie przedsiębiorstwo przemysłowe lub pozostające z urzędem powiatowym w stosunkach zarobkowo-handlowych.

Stosowanie czasowych wyjątków, dopuszczalnych ze względu na dobro służby w obecnym okresie przejściowym, może mieć miejsce tylko na skutek specjalnego zezwolenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *N. Barlicki.*

w. r.

Warszawa, dn. 15 stycznia 1919 r.

66.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Komisarzy Ludowych w przedmiocie oznak zewnętrznych urzędników administracyjnych.

Wielu Komisarzy Rządu Ludowego używa uniformów przy wykonywaniu czynności służbowych. Rząd nie zamierza wprowadzać uniformów urzędniczych dla funkcjonarjuszy administracyjnych, będąc zasadniczo przeciwny umundurowaniu urzędników-obywateli, które byłoby jednym z środków do wytwarzania kasty urzędniczej. W obecnych jednakowoż przełomowych czasach, uważa Rząd noszenie przez urzędników administracyjnych pewnych oznak zewnętrznych, za tak zwane „zło konieczne", zwłaszcza w zetknięciu się z nieuświadomioną ludnością wiejską i pozostawia swobodnemu ocenieniu ob. Komisarzowi R. L., kiedy i w jakich wypadkach oznak tych używać należy. Rozchodzi się jednakowoż o ujednostajnienie tych oznak, by zapobiec nieporozumieniu wobec panującej w tym względzie różnorodności i nie dopuścić do ośmieszania władzy rządowej, skutkiem noszenia przeróżnych fantastycznych uniformów urzędniczych ze złotymi galonami, gwiazdami i t. p.

Jako oznaki zewnętrzne urzędników administracyjnych, tylko wrazie koniecznej potrzeby używać się mające, przepisuję niniejszem:

1) Do służby zewnętrznej — szarą czapkę oficerską (maciejówkę) ze złotą podpinką nad daszkiem, (n. b. dla odróżnienia od srebrnych oficerskich podpinek), jednakowoż bez metalowej róży oficerskiej pod orzełkiem.

2) Do służby wewnętrznej amarantową szarfę z białemi krawędziowemi wypustkami o kształcie i szeroko-

ści, używanej przez urzędników sędziowskich, z białym metalowym orzełkiem na środku piersi. Na szarfie Komisarza R. L. naszyte być mają pod orzełkiem białe, metalowe litery K. R. L. (Komisarz Rządu Ludowego). Szarfę tę należy nosić sposobem przez sędziów używanym.

3) Wszelkie inne, jak wyżej opisane, oznaki usunąć należy w jak najkrótszym czasie, a Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Sekcja II Insp. gen.) donieść o zastosowaniu się do niniejszego zarządzenia.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Januszewski*

w. r.

Warszawa, dn. 15 stycznia 1919 r.

Tłoczono w Drukarni Państwowej, Miodowa Nr. 20. Nr. 3553. 21/I. 18.